

LAHEMAA RAHVUSPARK

2015. aasta
külastajauuringu
tulemused

Metoodika

Külastajauuringud viiakse enamikul aladel läbi samal aastal ja ühtsetel alustel. Kasutatav andmekogumismeetod on kohapeal küsitleja juhendamisel täidetav küsimustik. Valimisse kuuluvad 15-aastased ja vanemad külastajad. Kõikidel aladel kasutatakse standardankeeti, kuhu võib lisada alakeskseid küsimusi.

Kasutatud metoodikad on kirjeldatud käsiraamatus „Külastajate seire loodusaladel- Põhjamaade ja Balti riikide kogemusel põhinev käsiraamat“. Raamat on internetis kättesaadav aadressil:

<http://loodusegakoos.ee/files/Kulastajate%20seire%20loodusaladel.pdf>

2015. aastal korraldati külastajauuring kokku 24 RMK majandataval looduslal.
2015. aastal koguti Lahemaa rahvuspargis 308 ankeeti.

Tulemused

Lahemaa rahvuspargi külastajatest 45% on meessoost ja 55% naissoost. 24% kõikidest külastajates kuuluvad vanusegruppi 25–34-aastased, järgnevad 35–44-aastased (22%), 45–54-aastased (20%), 55–64-aastased (15%), 15–24-aastased (11%) ja üle 65-aastased (8%). Kõrgharidusega külastajaid oli 66%, keskharidusega 16%, keskeriharidusega 16% ja põhiharidusega 2%.

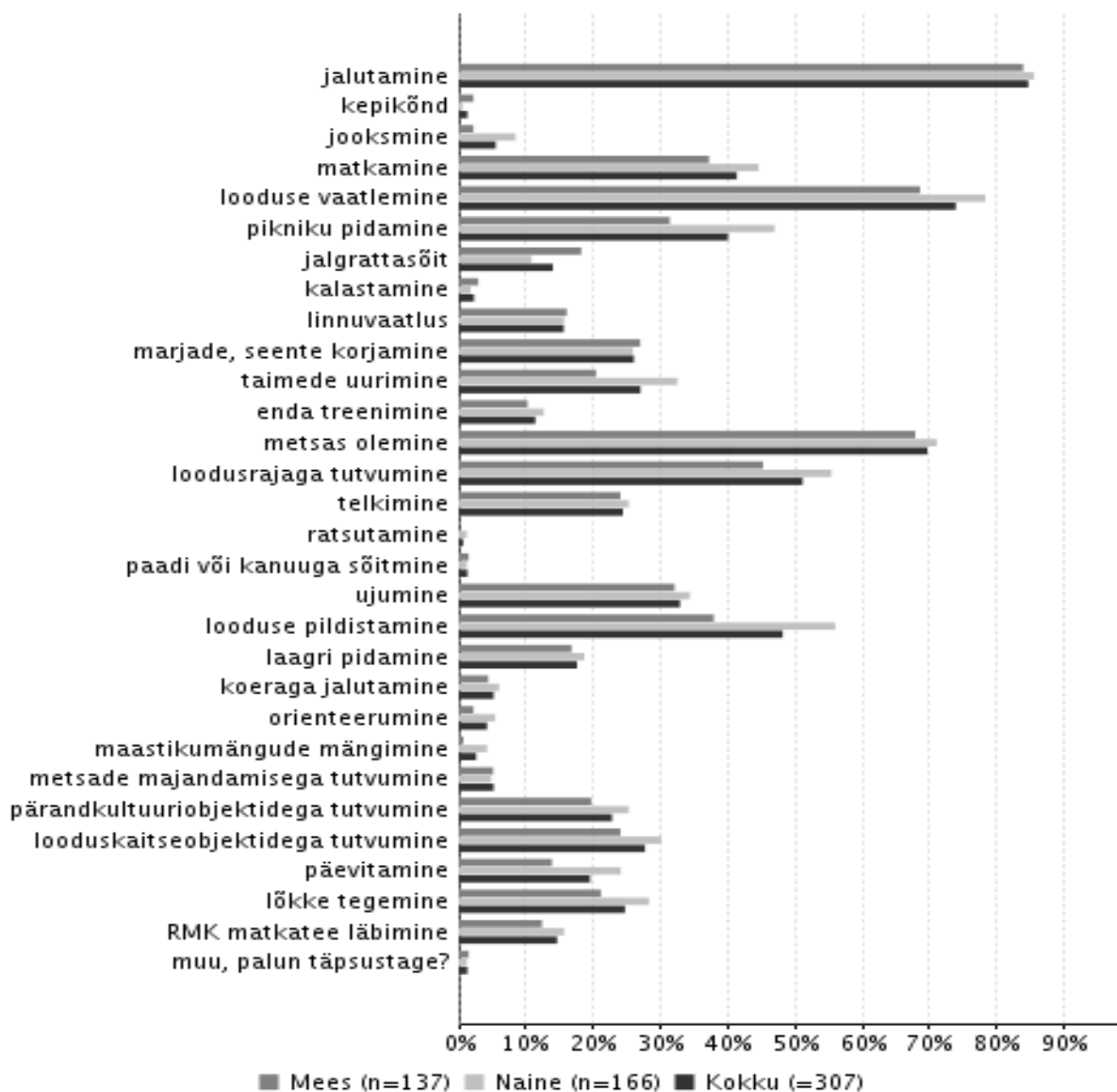
Rahvuspargi külastajatest 59% elab Eestis, järgnevad Saksamaa (15%) ja Prantsuse Vabariik, Poola, Holland, Soome, Austraalia, Läti, Ameerika Ühendriigid (igat 2%). Suurim külastajatehulk elab järgmistes omavalitsustes: Tallinna linn (38%), Rakvere linn (8%), Kuusalu vald (8%), Loksa linn (6%), Tartu linn (6%) ja teised omavalitsuses üle Eesti.

Rahvusparki külastati peamiselt 2-5 inimese seltskonnas (73%). 15% külastas rahvusparki 6 või enama inimese seltskonnad ja 12% üksi. Vähemalt igas kolmandas seltskonnas viibis ka alla 15-aastaseid külastajad. Seltskond koosnes peamiselt oma pere liikmetest (56%) või sõpradest (27%) (Tabel 1). Organiseeritud tegevusi pakkuva ettevõtte kliente oli 4%. Lahemaa rahvuspark oli reisi ainus või kõige tähtsam sihtpunkt 52% vastanutest.

Tabel 1. Seltskonna koosseis.

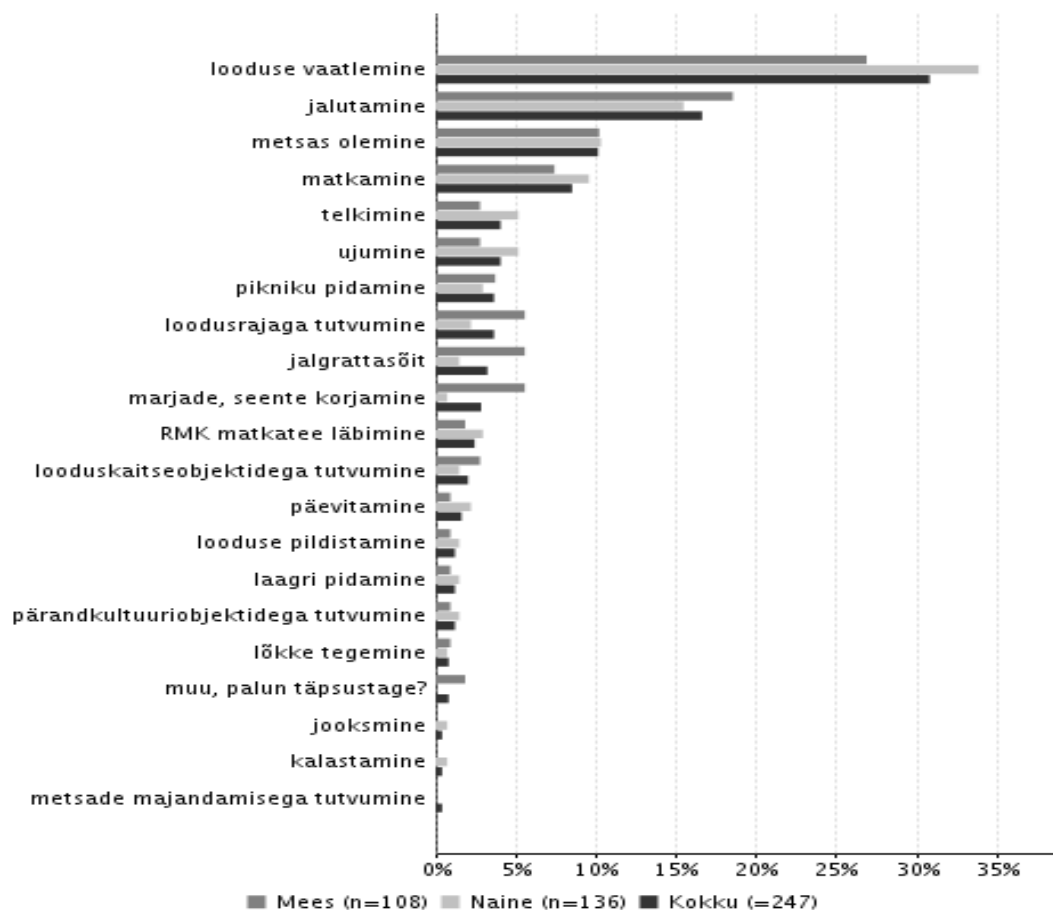
Seltskonna koosseis	tk.	%
oma pere liikmed	143	56
teised sugulased	10	4
sõbrad	70	27
töökaaslased	9	4
klass	1	0
kutse- või ülikooli õpilasgrupp	3	1
pensionäride grupp	3	1
organiseeritud tegevusi pakkuva ettevõtte kliendid	9	4
klubi, ühing vms	7	3
teised, kes?	1	0
Kokku	256	100

Peamised tegevused, kus vastanud selle külastuse ajal osalesid või kavatsesid osaleda, olid jalutamine, looduse vaatlemine, metsas olemine, loodusrajaga tutvumine, looduse pildistamine, matkamine, pikniku pidamine (Joonis 1). RMK matkatee läbimist nimetas tegevuste hulgas 15% vastanutest.

Joonis1. Peamised tegevused, kus vastanud osalesid või kavatsesid osaleda selle külastuse ajal.

Kõige olulisemateks tegevusteks pidasid külastajad looduse vaatlemist, jalutamist, metsas olemist, matkamist (Joonis 2).

Joonis 2. Kõige olulisem tegevus selle külastuse ajal.

Lahemaa rahvuspargi kõige enam külastatavamad objektid olid Viru raba õpperada (43% vastanutest külastas või kavatses külastada seekordse külastuse jooksul), Käsmu loodusrajad (32%), Altja loodus- ja kultuurilooline rada (25%), Oandu looduskeskus ja teabepunkt (24%), Lahemaa teabepunkt (23%), Võsu telkimisala (20%), Oandu Koprarada (18%), Purekari telkimisala (17%), Oandu telkimisala (14%). Keskmiselt külastati külastuse jooksul 3,37 objekti.

Lahemaa rahvuspargi külastusest 53% tehakse suvel (juuni-august), 19% sügisel (september-november), 16% kevadel (aprill-mai) ning 11% talvel (detsember-märts).

Päevaseid külastajaid oli 46% kõigist külastajatest ja nad viibisid alal keskmiselt 3,6 tundi (mediaan 3 tundi). Ööbijaid oli 54% ja nad viibisid alal keskmiselt 3,1 ööpäeva (mediaan 2 ööpäeva). Ööbijatest 41% veetis alal ühe öö, 29% kaks ja 15% kolm ööd. Peamiselt kasutati ööbimiseks RMK telkimisalasid ning lõkkekohti (55%), majutusettevõtteid (29%) või oma suvilat (9%). Pooled rahvusprgi külastajatest on alal varem käinud, esmakordselt rahvuspargis viibijaid oli 49%.

Märkides ära kõik alale saabumiseks kasutatud transpordivahendid, siis kasutatakse ülekaalukalt kõige rohkem sõiduautot. 76% vastanutest olid alale jõudmiseks kasutanud sõiduautot, järgneb 32% jalgsi, 10% sõiduauto haagissuvilaga või matkabuss, 10% jalgratas, 6% tellitud buss, 5% liinibuss, 5% lennuk, ülejäänud 1% ja vähem. Viimase kasutatud transpordivahendina, ehk kuidas külastaja rahvuspargis kohapeal liigub - 71% külastajatest autoga, järgneb 8% jalgrattaga, 7% sõiduauto haagissuvila või matkabussiga, 6% jalgsi, 4% tellitud buss, 2% liinibuss.

Külastajatest 48% oli saanud infot Lahemaa rahvuspargi kohta tuttavatelt, sõpradelt või sugulastelt, 48% RMK kodulehelt, 34% oli koht varasemast tuttav, 31% said infot kaartidelt.

Rahakasutuse hindamiseks paluti vastajatel arvestada kulusid, mida nad on teinud või kavatsevad teha rahvuspargis ja selle ümbruskonnas seekordse reisi jooksul. 34% vastanutest kinnitas, et oli seekordse külastusega seoses raha kulutanud. Külastajad kulutasid keskmiselt 55,17 eurot külastuskorra kohta (mediaan 30,00 eurot). Kõige enam kulutati raha majutusele, ostudele kohvikus ja restoranis, ostudele kauplustest ja ostudele bensiinijaamadest.

Külastajate tähtsaimad puhkusemotiivid olid ilusad maastikud, looduse tunnetamine, mürast ja saastest eemal viibimine, meelerahu, stressi maandamine.

Üldiselt hinnati rahvuspargi teenuste ja rajatiste kvaliteeti ning keskkonda positiivselt. Parimaks hindasid ala külastajad telkimisalade ja -kohtade, parkimiskohtade, radade, vaateplatvormide, vaatetornide, loodusmaja kvaliteeti. Kõrgelt hinnati ala nauditavust ja üldist turvalisust. Halvima hinnangu andsid külastajad käimlate, erivajadustega inimestega arvestava taristu ja jäätmemajanduse korralduse kvaliteedile.

Teenuste ja rajatiste hulgaga tervikuna oli rahul 96% vastajatest. Kõige madalama hinnangu andsid külastajad ettevõtjate pakutavate teenuste ja jäätmemajanduse korralduse hulgale.

Lahemaa rahvuspargi külastus vastas üldjoontes külastajate eelnevatele ootustele nii looduskeskkonna, puhkekohtade-rajatiste kui ka harrastusvõimaluste osas, kolmest kõige kõrgemalt hinnati looduskeskkonna vastavust ootustele. Külastust potentsiaalselt häirivaid tegureid hinnati võrdlemisi madalalt.

85% külastajatest tundsid, et tänu Lahemaa rahvuspargi seekordsele külastusele suurenes nende sotsiaalne, vaimne ja füüsiline heaolu (ligi 12%

arvamus puudus). Kolmest näitajast enim suurenes vaimne (psühholoogiline) heaolu.

Lahemaa rahvuspargi võrreldav külastajarahuloluindeks oli 4,45 (üleriigiline loodusalade külastajarahuloluindeks oli 4,40).